

ABONAMENTE :

Pe un an . . . . . 10 Lei
Pentru preoți și învățători . . . . . 8 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților

Permanențizarea listelor electorale

Prin legea dela 18 Februrie 1906, alcătuirea listelor electorale a trecut, dincolo în țară, la Tribunale — județele Tulcea și Constanța — *»rămânând în așteptarea unei noi legiuiri, tot sub imperiul legii vechi«*.

Se cunosc în deajuns tendințele și practicile care influențau formarea listelor electorale. Din ce în ce mai mult alegătorii nu mai aveau siguranța că nu vor fi șterși prin surprindere, sau omiși în chip abusiv, pină și în timpul tipării listelor. Și pe cînd viii erau expuși a fi șterși, alegătorii cari au încetat din viață steteau înscrși ani de zile după moartea lor și cite o dată chiar *»participau«* la diferite scrutine.

Ștergerile arbitrare, inscrierile ilegale, menținera stăruitoare a alegătorilor morți sau a acelor cari au pierdut dreptul de a mai figura în liste, falsificau în permanență listele și prin urmare cele de mai multe ori și rezultatul alegerilor.

„In zadar am avea asigurat secretul votului, dacă inscrierile în liste ar rămîne nesigure, de multe ori chiar neintemeiate și neexacte” — ne spune raportul legii în cestiune.

Acăstea sunt motivele cari au condus la legiuirea de care ne ocupăm — legiuire care n'a întîmpinat nici o opoziție în Parlament. Au luat parte la discuție voci autorizate, ca cea a lui Vasile Lascar, reformatorul administrației, și a d-lui M. Ferechide, actualul Președinte al Camerei, care după ce a amintit de un proiect de lege similar, lăsat în cartoanele Ministerului de Interne de predecesorul d-lui G. Cantacuzino, a ținut *»să revindice și pentru partidul liberal ideia aceasta frumoasă și utilă«*.

Articolul 45 din pomenita lege dispune însă ca Dobrogea să rămînă sub imperiul vechii legi. Confectionarea listelor electorale e lăsată așa dar tot pe seama consiliilor comunale. Motivele, deși nu s'au arătat, se cunosc totuși.

Sunt patru ani, de cînd, într'unul din primele numere ale acestei gazete, ne-am ocupat, noi cei dintîi, de listele

electorale din această provincie. Impănate cu tot felul de elemente, inscise fie în baza unor acte de complezență, fie pe temeiul unor certificate false*), eliberate de niște oficine cunoscute astăzi, — dintre acestea Primăria de Tulcea în prima linie — listele acestea trebuiau verificate, pentru ca în urmă să poată conferi „drepturi cîștigate”.

Dacă acesta e adevărul îngrijitor, nu mai puțin adevărat este însă că nici cu actuala stare de lucruri nu s'ar putea merge mult timp mai departe. Faptul de a figura în listele electorale a devenit pentru unii o sarcină foarte grea și costisitoare.

O mulțime de cetățeni cari nu au altă vină decît aceea de a nu fi putut *»cadea la pace«* cu niște indivizi, pe cari i-am putea foarte bine numi *»împușcă-francu«*, se văd în fie-care an purtați dela Ana la Caiafa.

Ceeace pe de o parte încurajează pe acești *»precupeți«*, iar pe de altă parte intimidează pe cetățeni, este felul cum înțeleg să-și facă datoria diferitele autorități, chemate a judeca astăzi contestațiunile electorale. Fără a cita cazuri, cu toate că dispunem, ținem să relevăm numai lucrul în sine.

Jurisprudențe recente și constante stabilesc astăzi că principiul autorității lucrului judecat, proclamat prin art. 1201 din codul civil, fiind un principiu de ordine publică, cată să fie aplicat nu numai în materia de drept privat sau de drept penal, ci și în materie de drept public și administrativ, precum și în deosebi în materie electorală, întru cît e vorba de același obiect, de aceeași cauză și de aceleași persoane**).

Aplicate cu mai multă strictețe aceste principii odată stabilite, s'ar tăia — pină una-alta — multe din poftetele unora și s'ar cruța de o sumă de cheltueli și neajunsuri atîta lume.

Ceeace ar remedia însă definitiv răul, ar fi permanentizarea listelor electorale și în aceasta parte a țării,

*) Suntem în posesiunea unui asemenea act, eliberat de Primăria comunei Tuzia. Pe cînd din scriptele acelei autorități rezultă că s'ar fi liberat un certificat de bună purtare, de fapt s'a dat unul domn un certificat în care se arată că ar fi figurat în listele electorale ale acelei comune în anul 1884 — certificat în baza căruia dînsul s'a înscris printre alegătorii din Constanța.

***) Vezi Bul. II, 677 din 12 Mai 1904 pag. 839. Curierul Judiciar No. 40 din 1904, pag. 336. Cas. II, 207 din 19 Aprilie 1904 pag. 689. Bul. II, 618 din 5 Mai 1904 pag. 826).

trecîndu-se confectionarea lor la Justiție.

Dacă în anul acesta, grație spiritului de cumpătare, ordine și legalitate a actualei administrațiuni, s'a pus foarte puțină lume pe drumuri — în comparație cu cel doi ani din urmă, — nu știm însă ce ne-ar putea rezerva viitorul.

Pe cît am putut afla, se și lucrează de către cei în drept în sensul acesta. Se întocmesc lucrările pregătitoare pentru o verificare amănunțită și conștiincioasă a listelor electorale, pentru ca să se poată cere și obține apoi aplicarea legii din 1906 și în Dobrogea.

Iată o operă pentru care — dusă la bun sfîrșit — nu s'ar găsi destule cuvinte de laudă și de mulțumire.

25 Martie 1908.

CONST. N. SARRY

IMPRESII

Sunt citeva zile de cînd un simpatic doctor din localitate, oprindu-mă în drum, îmi zise :

— Voi, gazetarii, cari luați la refec toată lumea, de ce nu cereți socoteală lui Dumnezeu, pentru felul cum se poartă cu noi, medicul ?

Tonul serios cu care mă interpela doctorul, făcîndu-mă să bănuiesc un parapon real, am căutat să capăt explicația și-i răspunsul :

— În ce constă plîngerea d-tale, doctore ? Eă, la urma urmelor, aș fi în stare să-l iaș la zor chiar pe Dumnezeu, cînd ar fi vorba să servesc o cauză dreaptă, cum — presupun — ar fi a d-voastră.

— Trebuie să știți, reluă interlocutorul meu, că primăvara asta ne merge foarte prost, din cauza timpului favorabil. În special Februarie, care de obicei e lună „bună” pentru noi, anul acesta a dat deficite considerabile în bugetele noastre. În primele zile din Martie, în zilele „babelor”, îndurîndu-se Dumnezeu de noi, a început să mai „sall” comerțul.

— M'am despărțit, gîndindu-mă la ciocnirile de tot felul de interese din societatea actuală. Reflectam asupra „bunătății” lunii Februarie, de care-mi vorbise doctorul. Ceeace e rău pentru toată lumea, poate fi bun pentru o anumită clasă de oameni, — cum e cazul de față.

Și, prin legătura de idei, mi-am adus aminte de felul cum înțeleg Chinezii, oamenii aceia mîrginiți — cum le complăce Europeanilor să-i numească — să-și trateze medicul.

În China, medicul e plătit din partea clientului atît timp cît acesta este sănătos ; imediat ce se bolnăvește, onorariul încetează — pină ce clientul se restabilește. Așa că pe cînd la noi doctorii „ne lungesc boalele pin' se coc căpșunele”, medicul chinez își dă totdeauna silințele, ca clientul lui să fie sănătos.

Ceva mai mult : în tot timpul boalei pacientului, se afișează o tăbliță, pe peretele casei acestuia, cu numele medicului curant al casei, pentru ca și altă lume să-l evite.

Acolo, îmi închipui, că doctorii se roagă lui Dumnezeu ca toate lunile să fie bune — în adevărata accepție a cuvîntului.

CE-SAR.

Tîrgul de vite de la Anadolchioi

II

Interviu cu d. medic veterinar Ion Georgescu.

În penultimul număr al acestui ziar, după ce aruncam o privire retrospectivă asupra viticulturii din Dobrogea cum și asupra considerațiilor care au condus la construirea costisitoarei clădiri de la Anadolchioi, în care urma să se instaleze un tîrg de vite, ne oream la starea de decădere completă a acestui așezămint — lucru ce a condus și la schimbarea destinației sale, în depozit de armăsari și oierie a statului.

Lăsăm să ne ocupăm într'un număr viitor, dacă, cu actuala lor organizație, instalațiunile de la Anadolchioi corespund și fac față cu succes unor nevoi reale. Pentru moment vom căuta să arătăm pricinile care au putut aduce falosul și costisitorul „tîrg” în halul în care se găsește și în acest scop dăm loc unei convorbiri avute cu d. medic veterinar Ion Georgescu, fost timp de mai bine de douăzeci de ani medic veterinar al județului Constanța — și ca atare în pozițiune de a răspunde la chestiunea propusă.

D-sa, după ce a înzistat puțin asupra cauzelor care au motivat construirea așezămintului de care ne ocupăm — cauze arătate de noi în numărul penultim și luate din expunerea de motive a legii din 1889, care decidea înființarea a 3 tîrguri de vite, printre care și cel de la Anadolchioi — trecu la starea lui actuală, pe care o găsește, ca și noi, rea și, la întrebarea noastră — caută a explica împrejurările care au contribuit la această decădere.

Printre cele d'intîi motive și cele mai depărtate, d. Georgescu găsește lipsa la început de căi de comunicație. Se știe că legătură directă de comunicație cu țara nu exista pînă la construirea podului de peste Dunăre, ceea ce făcea transportul foarte costisitor și anevoios. Pe de altă parte, cu numărul neîndestulător de vite din Dobrogea — mic și la talie și ca atare impropriu pentru export — nu se putea întreprinde cu succes o acțiune în mare și care să corespundă așteptărilor și intențiilor acelor, cari au votat milioanele pentru acele construcțiuni confortabile și moderne.

În asemenea condițiuni nu se putea ține piept concurenței piețelor rusești. Oile erau vindute cu 16—18 lei perechea.

Nu mai puțin împiedicată mersul înainte al instituției taxele exorbitant de mari, reclamate la Tîrg, iar controlul sanitar era foarte împovărător. Ce rost spre pildă mai avea certificatul de sănătate pretins de art. 6 din regulamentul respectiv, la introducerea vitelor în Tîrg, cînd medicul veterinar al instituției putea face această examinare?

Formalismul nostru migălos se deslănțuia în toată puterea.

Ceea ce pune însă virf la toate era felul cum se făcea administrație la acea instituție.

E drept, că primul director al tîrgului, un oarecare d. Săvoiu, din Gorj, a fost un om cu multă trageră de inimă și pricepere, și sub el s'ar fi putut face ceva în această direcțiune. D-sa intrase în corespondență cu mai multe case din Streinătate și există în arhiva Tîrgului oferte.

Nu știu din ce cauză d. Săvoiu a trebuit să plece, iar după d-sa a urmat tot felul de mișcări și căpătuiși, favoriți ai zilei, cari și-au făcut de cap.

Mi-amintesc de unul — spunea d. Georgescu — anume Filipescu. În timpul directoratului acestui domn, fiecare din slujbașii Tîrgului avea butoiușul lui cu vin; chefurile se țineau lanț și se dădeau chiar baluri acolo!

Cu asemenea administratori își poate lesne ori cine închipui ce aplicație putea găsi regulamentul instituției — el însuși plin de lipsuri și de poveră costisitoare pentru aceia, cari își propuneau să se servească de Tîrg în anumite împrejurări.

Art. 24 din regulamentul Tîrgului nu permitea să se introducă în tîrg nici un fel de nutreț, ori paie de așternut de către proprietarii vitelor sau de orice alte persoane, — direcțiunea tîrgului avînd dreptul exclusiv de a procura nutrimenul și așternutul vitelor aduse acolo. În schimb tîrgul n'avea

vreo dată de nici unele și aceasta da ocazie la tot felul de tîrgușii ne „tite”.

Cu toate că tîrgul avea o moșie destinată pentru plante furajere, dar totdeauna furajul se prăpădea pe cîmp. Într'un an s'au făcut peste 600.000 kilograme fin și primăvara era stricat tot. Nici un car de fin nu s'a putut lua bun de acolo.

Apoi, pentru întreținerea vitelor în tîrg se lua și cămașa proprietarului. D. avocat Belcic din localitate, care dusesse un taur acolo, după ce i-a fost vindută vita, a trebuit să plătească și pe deasupra ca să scape.

Un alt caz e și mai caracteristic. Niște țărani, nu mi-ădăc aminte exact data — a continuat d. Georgescu — aduseseră în tîrg mai multe perechi de boi spre îngrășare, pentru a fi apoi exportați.

Art. 45 din regulament pretindea ca proprietarii vitelor să plătească la fiecare 15 zile nutrimenul vitelor și celelalte cheltuieli accesorii. Pe un viscol cum rar se vede în Dobrogea, cînd orice om cu judecată putea bănuși că proprietarii vitelor nu se puteau deplasa de la vetrele lor, împlinindu-se termenul fatal, vitele au fost scoase toate în vinzare și desfăcute pe prețuri ridicole!

De atunci — a încheiat cu mîhnire fostul medic veterinar al județului nostru — n'am mai văzut vită în tîrg.... S.

Societatea „Principele Nicolae” din Anadolchioi

Cu numărul de față începem publicarea numelor persoanelor, care au binevoit a subscrie pentru sporirea fondului Societății de Gimnastică, Tîr și Canto, din Anadolchioi, — fond destinat pentru construcțiunea unei hale.

Fond consemnat deja	—	Lei 100 —
Lista No. 16, încredințată Băncii		
Marmorosch Blank	—	20 —
		Total Lei 120 —

Primăria comunei Constanța

Ședința de la 11 Martie 1909.

Chestiunea tuburilor pentru canalizarea orașului — Comptoarele de lumină electrică. — Chestiunea apelor.

1. D-l Primar supune Consiliului propunerea făcută de d-nii T. Cananău și Gh. Pruncu, antreprenorii canalizării orașului, prin petițiunea înreg. la No. 1401, d'a se înlocui tuburile de bazalt prin tuburi de ciment, adăugînd d-l Primar că contractul ce este încheiat cu numiții antreprenori, prin art. IX permite această înlocuire și din referatul d-lui Inginer Inspector General P. Zahariade, dirigințele lucrărilor de canalizare, rezultă că ea este avantajoasă comunei sub raportul costului, căci d-nii antreprenori pe lingă rabatul de 5—20 eșit la licitațiune mai lasă un rabat de 10 la sută sau în total 15—20 la sută sub deviz și nu prezintă nici un inconvenient sub raportul solidității, cu condițiune însă ca tuburile de ciment să fie confecționate conform prescripțiilor stipulate în referatul d-lui Zahariade.

D-l Inginer Zahariade fiind prezinte a dat consiliului explicațiunile următoare:

Că prin contractul prin care s'a dat în întreprindere canalizarea orașului, s'a prevăzut că canalizarea să se facă cu tuburi de bazalt, cu toate aceste prin art. 9 s'a prevăzut facultatea d'a înlocui tuburile de bazalt prin tuburi de ciment; că această înlocuire este avantajoasă comunei de oarece un metru liniar de tub de ciment costă lei 7.07, iar unul de bazalt lei 10.52 și dacă se confecționează conform prescripțiilor speciale prevăzute în referatul ce a depus, tuburile de ciment nu prezintă nici un inconvenient sub raportul solidității; că prin această înlocuire se realizează pentru comună o economie de 62362 lei 84 bani și în definitiv tuburile de ciment prezintă și un alt avantaj, acela al racordurilor particulare, cari se pot lega cu tubul public, ori cînd, și cu multă înlesnire, pe cînd nu tot astfel este cu tuburile de bazalt, cari trebuiesc racordate numai în timpul execuției canalizării generale.

Consiliul, asupra propunerii făcînd d-nii antreprenori al canalizării orașului, d'a înlocui tuburile de bazalt, prin tuburi de ciment.

Avînd în vedere că deși contractul de antrepriză prevede ca canalizarea să se facă cu tuburi de bazalt, totuși art. 9 autoriză înlocuirea tuburilor de bazalt prin tuburi de ciment.

Avînd în vedere că pentru această înlocuire d-nii antreprenori oferă un rabat de 10 la sută peste acel de 5.20 la sută rezultat la licitație și se obligă a executa lucrarea întregă cu un rabat de 15—20 la sută.

Avînd în vedere că din referatul d-lui Inginer Inspector general P. Zahariade dirigințele lucrărilor, cum și din explicațiunile date de d-sa verbal consiliului, rezultă că înlocuirea tuburilor de bazalt prin tuburi de ciment, este avantajoasă pentru comună, căci se realizează o economie de 62362 lei 84 bani și nu prezintă nici un inconvenient sub raportul solidității, cu condițiunea însă ca tuburile să se confecționeze în condițiunile preserise în acel referat, și afară de această tuburile de ciment să și avenge avantajul că racordurile particulare cu canalul public se pot face ori în ce timp și foarte ușor, ceea ce nu este tot astfel cu tuburile de bazalt, cu cari racordurile nu se pot face decît în momentul execuției canalizării generale.

Pentru aceste motive. Aprăbă ca canalizarea orașului să se facă cu tuburi de beton de ciment în locul tuburilor de bazalt prevăzute în contractul de antrepriză.

Aceste tuburi de beton de ciment pentru apele murdare, pe lingă condițiunile prevăzute în caietele de sarcini, vor întruni și următoarele condițiuni:

Grosimea pereților pentru tuburile de 20 și 25 cm., de 30 cm., diametru întil va fi de 5 cm., de 7 cm.

Lungimea înbușăturii tuburilor măsurată în interior va fi de 7 cm.; diametrul interior al înbușăturii va fi cu 4—5 cm. mai mare ca diametrul exterior al tubului cu care trebuie să se înbine.

Betonul de ciment ce se va întrebuița pentru fabricarea acestor tuburi se va compune din: 0. mc. 5000 mortar de ciment cu dosajul de mai jos și 1 mc. de petriș mărunt între 5 și 15 mm.

Mortarul se va compune din: 600 kgr. de ciment și 1 mc. de nisip.

Asupra întregii lucrări de canalizare făcută cu tuburi de ciment se va aplica un rabat de cincisprezece și douăzeci la sută sub deviz.

2. D-l Primar a supus consiliului chestiunea comptoarelor de lumină electrică ce urmează a se procura, cum și prețul lor, expunînd următoarele: Că după art. 17 din condițiunile contractului ce primăria are încheiat cu casa Ganz, montarea comptoarelor trebuie să se facă de către numita casă, însă, nici în contract și nici în deviz nu s'a prevăzut un preț pentru contoare; că după art. 2 combinat cu art. 17 din contract, rezultă că pentru acele lucrări și furnituri, pentru cari nu există un preț în devizul ce s'a avut în vedere la încheierea contractului, acel preț trebuie să se stabilească în comun acord cu primăria, iar dacă nu se poate ajunge la aceasta, primăria este liberă să facă cum va voi; că primindu-se oferta casei Ganz înreg. la No. 14380/907 și față cu dispozițiunile contractului sus menționate, primăria a cerut și oferte altor două case mari și anume: Siemens & Schuckert și Allgemeine Electricitätsgesellschaft; că oferta cea mai avantajoasă fiind a casei Siemens & Schuckert, și reputațiunea acestei case fiind recunoscută, s'a convenit, după lungi corespondențe, cu casa Ganz ca să și procure comptoarele dela Siemens & Schuckert, cu prețurile indicate în oferta (alternativă a 3 G. 4) acordîndu-se casei Ganz un beneficiu de 12 la sută în vedere că dinsa are regia lucrării și răspunderea bugetului funcțiuni, a luminii electrice; casa Ganz însă pretindea a i se mai plăti

pentru montajul comptoarelor 20 la sută conform contractului, era o cestiune de Interes public, deci după contract se prevede plata de 20 la sută pentru montajul furniturilor, pentru linii și cable, iar nu și pentru comptoare, totuși trebuia plătit montajul acestora și avuțin-se în vedere și referatul d-lui Inginer Vasilescu Karpen, dirigintele lucrărilor, după multe dezbateri cu casa Ganz, s'a ajuns să se fixa 20 la sută, preț găsit convenabil și de d-l Vasilescu Karpen, prin urmare pentru procurarea comptoarelor dela casa Simens & Schuckert și montarea lor, casa Ganz va primi în total 32 la sută din prețul lor.

Consiliul, avind în vedere expunerea d-lui primar și contractul ce primăria are încheiat cu casa Ganz.

Avind în vedere referatele d-lui Inginer Vasilescu Karpen dirigintele lucrărilor de electricitate.

Avind în vedere că din toate aceste rezultă că comptoarele de care are nevoie comuna, urmează să se procure dela casa Simens & Schuckert, casă bine reputată și a careia ofertă este cea mai avantajoasă.

Avind în vedere că Societatea Ganz care are regia lucrărilor și responsabilitatea buna funcționării a luminii electrice, i se cuvine un beneficiu pentru furnitura acestor comptoare.

Că deasemenea din menționatele acte rezultă că Ganz are drept și la o plată de montaj al comptoarelor.

Că în aprecierea sa consiliul găsește că prețurile dezbătute și convenite cu casa Ganz, sunt admisibile și adică 12 la sută beneficiu pentru furnitura comptoarelor și 20 la sută pentru așezatul lor.

Pentru aceste motive. Aprobă ca comptoarele de lumina electrică, să se procure de casa Ganz dela Societatea Simens & Schuckert, cu prețurile prevăzute în oferta acestei din urmă case (alternativa a 3 G. 4).

Aprobă să se plătească casei Ganz un beneficiu de doi-spre-zece la sută pentru furnitura comptoarelor și două-zece lei la sută pentru montarea lor. În total trei-zece-doi la sută, după prețurile casei Simens & Schuckert.

3. D-l primar supune consiliului că noua instalațiune electrică cuprinde o rețea subterană în partea de jos a orașului și una aeriană în partea de sus; că în urma acestei dispozițiuni stâlpii cari se găsesc astăzi în partea de jos a orașului și cari deservesc rețeaua aeriană, urmează să se mute în partea de sus a orașului; că societatea Ganz care dispune de personal și material, s'a oferit să execute aseastă lucrare cu prețurile următoare:

Pentru demontarea rețelei actuale și transportul firelor exclusiv consolele de fier și stâlpi de lemn, lei 1200.

Pentru demontarea, transportul și remontarea stâlpilor actuali inclusiv fundațiile, fără reparațiuni eventuale și fără vopsea, cîte 75 lei de bucată; că cerindu-se asupra acestor prețuri avizul d-lui Inginer Vasilescu Karpen dirigintele lucrărilor, d-sa a opinat să se aprobe 1000 lei, pentru mutarea firelor, iar pentru stâlpi cîte 60—65 lei bucată.

Consiliul, văzind expunerea d-lui primar, oferta casei Ganz și referatul d-lui Inginer Vasilescu Karpen.

Văzind că mutarea rețelei aeriene din partea de jos a orașului este în sarcina comunei.

Aprobă a se plăti casei Ganz pentru demontarea rețelei actuale și transportul firelor exclusiv consolele de fier și stâlpi de lemn, suma de una mie lei, iar pentru demontarea, transportul și remontarea stâlpilor actuali inclusiv fundațiile, i se va plăti cîte 65 lei de stîlp, afară de reparațiuni eventuale și de vopsea.

4. D-l primar a adus în discuțiunea consiliului cestiunea alimentării orașului cu apă, pentru care comuna are încheiat un contract cu Societatea de Liège, cum și acțiunea în daune intentată primăriei de d-l Leon Bonnet, reprezentantul zisei societăți, decurgind din faptul suspendării lucrărilor.

D-l primar prezintă consiliului acțiunea, citațiunea tribunalului cu termen de înfățișare la 13 Maiu cum și celelalte acte comunicate în copie de d-l Bonnet împreună cu acțiunea; dosarul primăriei însă în care este contractul și celelalte lucrări referitoare la aducerea apei dela Dunăre, este înaintat Ministerului de Interne, fiind cerut cu ordinul No. 29684 din 18 Decembrie 1907; că cerindu-se cu raportul No. 580 din 31 Ianuarie 1908; și i s'a răspuns de Minister cu ordinul No. 2410908, că este înaintat la Senat, fiind necesar la o interpelare ce s'a anunțat acolo.

Consiliul, după mai multe discuțiuni ce au urmat în cauză.

Avind în vedere că pentru a avea deplină cunoștință de toată lucrările ce s'au făcut și a decide apoi asupra măsurilor ce urmează să se ia în această importanță cestiune, are absolută nevoie de dosarul primăriei.

Autoriză pe d-l primar să meargă în persoană la Minister să stăruiască pentru restituirea dosarului și apoi să facă consiliului o expunere amănunțită a situațiunei.

CRONICA ȘTIINȚIFICA

Tratamentul maritim

Fiindcă ne-am ocupat în repetite rânduri de tratamentul cu apă de mare, facem loc și celor ce urmează:

Acum citeva zile a avut loc în amfiteatrul spitalului Colțea, ședința soc. de științe medicale, sub prezidenția d-lui dr. Duma.

După d-nul dr. Parhon, distinsul neurolog, și dr. Jianu, cari au prezentat mai multe cazuri interesante în discuție, asupra cărora au participat d-nii d-tori G. Z. Petrescu și Nicolau, d. dr. Eraclie Sterian a recapitulat observațiunile făcute în ședința precedentă asupra celor 10 bolnavi de tuberculoză ai săi, tratați cu injecțiuni de apă de mare în intervalul dela... 28 Ianuarie-16 Februarie c., și dintre cari 5 au resimțit efecte îmbucurătoare iar 5 n'au dat nici un rezultat.

D. Sterian a arătat că a efectuat injecțiuni cu apă de mare curată pe care o recoltează la 3 kilometri departe de țarm, în vase de sticlă, fără ca să o amestece cu apă distilată, și că la bolnavii tratați n'a observat nici un accident.

D. dr. S. Irimescu, directorul sanatoriului de tuberculoși de la Filaret a luat cuvintul asupra cazurilor prezentate de d. Sterian.

D-sa a început prin a declara că n'are de fel intenția să discute cu d. Sterian valoarea metodei, dat fiind scurtul timp de 20 zile în care numitul spune că a experimentat tratamentul acesta, căpătind rezultate „îmbucurătoare” la 5 bolnavi: la unul în 18 zile, la altul în 20 zile, la al 3-lea în 21 zile, la ultimul doi în 25 zile.

Care a fost rezultatul obținut, ne-o spune medicul: 1 a sporit cu 1 kgr. altul cu 1 jum. kgr., altul cu 800 grame, pentru un al 4-lea rămâne ca un cîntar din provincie, de la Galați, Iași, Craiova, ori din altă parte, să ne trimită rezultatul.

Alți 4 bolnavi n'au beneficiat de fel de tratament acesta, iar un altul a renunțat la tratament... probabil cumintit de polemicele urmate în ziare în această chestie.

E inutil să subliniăm cit de fragmentare, is observațiile d-lui Sterian, a urmat d. dr. Irimescu. Intr-o maladie cronică, cum e tuberculoza, nu se poate vorbi de ameliorări și mai puțin de vindecare, după luni de zile de tratament, — și totuși medicul român prezintă cazuri cu observații după un tratament de 15—20 zile! Dar d. Sterian s'a servit în „mal-tratarea” bolnavilor săi de lucrările altora, denaturându-le, apropiindu-și ce nu-i aparține, etc.

Metoda — care nu-i a sa — a fost preconizată de Quinton în 1900—1901.

Cu multa rezerve, d. Sterian ar putea să se că a luat cunoștință de ea abia în 1906. Că nu e un tratament specific, toți autorii cari au întrebunțat-o au recunoscut aceasta și că cel mult poate să fie socotită ca un tratament tonic, ca multe altele, cu rezultate trecătoare.

Autorii serioși, cari au cercat metoda, au pus în lumină, în mod cinstit pericolele tratamentului tuberculozei cu apă de mare.

Statistica lui Mongour e macabră: generalizări, asfixii, cazuri de accidente, febrile, de hemoptizii, etc., într-o proporție înspăimîntătoare.

Pentru a cita și o autoritate românească, d. dr. Irimescu spune că însuși prof. Cantucuzino, discutind valoarea injecțiilor cu apă de mare, le-a acordat o valoare foarte restrinsă, cu rezultate de această durată, arătând că organismul e momentan și puțin înviorat și că pericolul constă în hemoptiziile ce se produc sau în generalizări ale boalei, urmate de moarte.

În replică, d. Sterian a răspuns că rezultatele macabre, citate de statisticele lui Mongour, sunt datorite faptului că acesta culege apa de mare aseptice, fără s'o mai sterilizeze la autoclav, mulțumindu-se s'o filtreze.

D. Sterian a citit o scrisoare a lui Mongour, în care acesta, pe un ton zeflemist, îi urează să aibă mai mult succes de cît a avut el.

D. Sterian insistă asupra diferenței metodei sale, în ce privește sterilizarea, arătând că d-sa sterilizează apa de mare la autoclav, eliminând astfel bacteriile, toxinele și diastazele, pe cari simpla filtrare nu le poate înlătura.

În ce privește accidentele de febră, stabilește o distincție între reacțiile după injecții cu apă de mare, pe cari le numește „reacții febrile”, deși durează citeva ore și între febra adevărată (?). În ce privește tratamentul specific, crede că, de oarece bolnavul s'oprește în greutate și simte o îndreptare în starea generală și locală, tratamentul cu apă de mare merită să fie socotit ca un tratament specific.

Lichidarea acestei cestiuni a făcut-o cel din urmă d. dr. Irimescu. D-sa și-a exprimat regretul că preopinentul său n'a putut să priceapă ceea ce i s'a pus în altea rânduri: culegerea aseptice a apei de mare și filtrarea ei, sunt cauzi de puritate suficientă. Dovada mare e că dacă apa ar fi impură, dăunătoare, reacțiile febrile n'ar avea o durată așa de scurtă și ar produce febre prelungite și alte accidente grave. O dovadă că apa așa uzată îndeplinește toate condițiile de sterilitate, e în faptul că atunci cînd ea se însămîntează în diverse medii de cultură, mediile acestea rămîn sterile.

În ce privește febra d. dr. S. Irimescu crede că distincția făcută de d. Sterian e absurdă, fiindcă o reacție intensă care ajunge une-ori pînă la 39 grade și durează ceasuri întregi, ori-care ar fi explicația acestei reacții, e o febră în toată regula.

Pentru valoarea injecțiilor cu apă de mare, ca tratament specific, d. Sterian face confuzie completă și dovedește nemărginită ignoranță cînd crede că, dacă se atenuiază un simptom, cauza dispăre. Un tratament nu poate fi socotit specific, decît atunci cînd e îndreptat contra cauzei în sine a boalei și din toate observațiunile serioase asupra apei de mare, se poate vedea cît de efemere s'efectele sale.

Doctor NICOLETOPOL

Abia înapoiat dintr-o nouă călătorie științifică dela Paris, unde a studiat de aproape boalele de ochi, nas, faringe și laringe, întreprinde orice operațiune, după metodele cele mai moderne.

— CONSULTAȚIUNI: dela 3—5 p. m. —
Domiciliul Str. Vasile Alexandri (îngă oficiul Telegrafo-poștal)

ORDONANȚE MUNICIPALE

Comerțul de alimente

Primăria comunei București a dat o ordonanță cu privire la comerțul stabil și ambulant de alimente preparate și de băuturi.

În ce privește comerțul stabil, ordonanța prescrie o sumedenie de condițiuni de igienă în carelă să funcționeze acest comerț. S'au luat astfel dispozițiuni ca alimentele și beaurile să fie preparate și conservate în vase curate și ținute acoperite, carel să se spele după fiecare întrebuințare, ori să se spoiască cu cositor regulat de cîte două ori pe lună. Se interzice categoric răcirea ori conservarea alimentelor ori a băuturilor prin ghiată pusă direct în ele sau pe ele, cunoscut fiind că adesea ghiata e provenită din diferite lacuri sau bălți murdare.

Personalul de serviciu al localurilor acestora cată să se prezinte în cele mai bune condițiuni sanitare, — și ordonanța nu permite cu nici un preț funcționarea unor oameni de serviciu atinși de orice maladie.

Deținătorii de localuri de consumațiune, trebuie să vegheze la menținerea localului în cea mai severă curățenie.

Ordonanța primăriei consacră o mare parte comerțului ambulant de bragă, limonadă, lapte dulce ori bătut, iaurt, pescărie, legume, fructe, zarzavaturî, plăcintă, etc., în scurt: comerțului ambulant de comestibile, care a luat în Capitală un mare avînt în masă.

Cine nu știe în ce condițiuni mizerabile se debitează de către comercianții ambulanti diferitele alimente? Ordonanța prohibă sub sancțiune de pedeapsă gravă desfacerea unor asemenea alimente și băuturi în coșuri, cutii și vase imbibate de necurătenii și în recipiente murdare. Ea interzice etalarea acestor articole de consumațiune pe trotuare ori pe pămînt, dezvelite ori acoperite cu pînze infecte, — ea interzice de asemenea practicarea acestor negustorii de către oameni atinși de vre-o maladie, ori prepararea diferitelor alimente și băuturi pe strade.

Cu modul acesta vor dispărea limongiil, simigiil, vînzătorii de gogoși, care își fabrică marfa în „plin” aer pe la răspînții și se va suprîmă și spectacolul uricios al negustorașilor tot atît de murdari ca și produsele alimentare pe care le debitează.

Iată, pe scurt, obiectul ordonanței primăriei Capitalei — act care merită, credem, toată luarea aminte.

Chestiuni Didactice.

O mică critică asupra unei lecții practice.

Sosind ziarul „Dobrogea Jună”, cu nerăbdare îl desfac, știind că din el totdeauna înregistrăm cite ceva noutăți didactice.

Spre marea mea mulțumire văd pe prima pagină articolul intitulat „Chestiuni didactice” — O lecție de scris-citit a d-lor învățători L. V. H. din Mirleanu — și mai jos: Lecții practice făcute la o școală froebeliană dela sat.

Ce bucurie! — imi zisei — în fine au început și froebeliențele noastre să producă cite ceva, au început să-și arate puterea. Nu știam cum să-mi pregătesc mai bine privirile, ca dintr-o singură aruncătură de ochi să aflu tot copriusul sus citatului articol, așa de mare-mi era mulțumirea sufletească.

În fine, citesc. Cu părere de rău simt că primele rînduri nu prea sună bine la ureche. Răbdare însă — imi zic — începutul totdeauna e mai greu. Citind mai departe, ajung la „predare” fără ca pînă aci — cu toată diferența dintre mine și micii noștri elevi — să fi înțeles ceva, sau să fiu pregătit pentru ceva. Numai citind „tratarea” înțeleses în sfîrșit că mi s'a vorbit de o pisică,

departe însă de a-mi fi format o idee despre ea, de oarece autoarea nu arată în plan de cit foarte parțial predarea.

Ciudat lucru! Decepția începuse să incolțască. Curaj!

Mai departe. Asocierea: „Stabilim fără mijlocirea tabloului, din ce e compus corpul pisicii, capul, trunchiul, picioarele, cari au ghiare ascunse. Cor. Pisica trăește pe lîngă casă. Cor”. Citez aci cuvintele întocmai cele din plan, pentru a le avea înaintea ochilor și a le putea astfel mai bine judeca.

După mine una, nu în „asociere” este locul de a vorbi copiilor despre părțile pisicii și a le spune că: pisica trăește lîngă casă. În predare, ce am tratat dacă nu părțile ei? O ușoară comparație între pisică și alt animal de casă, cred că ar fi fost mai nemerită a se face. Dacă d-ra conducătoare a făcut asta, dar n'a scris-o în plan, cu atît mai mare îi este vina, de oarece, aceasta fiind o schiță de plan model, pot să zic, de oarece era publicată, trebuia ca ori și ce cuvînt să fie scris cu multă atenție.

Aș fi foarte curioasă să cunosc copiii școlii froebeliene din Asarlîc, de oarece știu că mai toți sunt Bulgari. Este foarte greu să povestești o istorioară acestor copii cari abia știu puțin românește — și să le pui o asemenea chestiune: „Ce fel de faptă a făcut Dumitru?” — Eă din experiența făcută pînă aci, cred că n'am să reușesc nici o dată să-l fac pe copilașul bulgar să înțeleagă ce este „o faptă”. Apoi, mă mai mir cum d-ra a primit răspunsul: a făcut o faptă rea.

Chestiunile deci, trebuiesc făcute totdeauna cit mai apropiate gradului de inteligență al copiilor, iar atunci răspunsurile vor fi mult mai ușoare și mai repede cîștigate. În cazul acesta, dacă punem chestiunea: era cuminte D-tru cînd necăjea pisica? Copiii vor răspunde: nu. Făcea el bine? Nu. Iar de aci, proverbul: cînd faci bine, bine găsești și contrar — lucru la care d-ra a ajuns cu multă multă greutate, sau poate n'a ajuns de loc, de oarece le vorbește copiilor de: faptă.

Dar să sfîrșesc.

N'am scris aceste rînduri de cit cu huna intențiune de a aduce cit mai multă lumină în discuție.

O colegă din județ.

CRONICA TEATRALA

În seara zilei de 19 curent, s'a jucat, de către membrii societății de arte, litere și sport, comedia în două acte „O noapte furtunoasă” de I. L. Curageale.

Dacă Maestrul Carageale ar fi asistat la această reprezentație, de sigur că ar fi intitulat-o: „O noapte pierdută”.

O noapte pierdută a fost, în adevăr, noaptea de 19 Martie pentru publicul care a asistat la „o noapte furtunoasă”, — și cînd te gîndești că un om de „talie” Președintelui acelei societăți — care, dragă Doamne, se prenumără, singur, printre literași — a rămas pe deplin mulțumit de modul cum s'a jucat piesa, nu ne mai miră faptul că din ce în ce rămîn mai multe seaune goale la seratele — pomeni — ale acelei societăți.

N'a fost reprezentație mai apostă ca „Noaptea Furtunoasă”. Nimenia nu știa rolul; se săriaș pasagiile cele mai frumoase; piesa era de nerecunoscut — parcă se jua în limba... sășască.

Singur unăru Pălănceanu a fost corect în Jupîn Dumitrache; ceilalți își făceau impresia unor copii, cari neștiind lecția, cătau mereu în jos... la sufleur.

Mărginindu-ne pretenșiunile la strictul necesar, trebuie totuși să facem aceste constataări descurajatoare.

P.S. În numărul trecut, făcusem o întrebare consiliului de ad-ție al societății de arte, litere și sport, dacă d-nu Z a avut sau nu asentimentul aceluși consiliu, atunci cînd a replicat subsemnatului într'un mod atît de malițios și insinuant, la critica făcută operetei „Cimpoiul Fermeat”.

În revista societății nu mi s'a dat nici un răspuns — cum era de datorie; parte din d-nii mem-

bri din consiliu s'au mîrginit a mă asigura că absolut fără știrea consiliului s'au strecurat acele injurii; că nu controlează nimeni actă revistă care e redactată de un scrib angajat și revăzută din cînd în cînd de cei trei fac-totum ai societății, ale căror puteri sunt discreționare. În cazul acesta, subsemnatul neavînd educația făcută printre hamalii din port, și nedepriș a insulta ca la ușa cortului, — consider că e de prisos din parte-mi a mai sta la discuție cu astfel de ipochimeni.

M. P.

RETEVEIE

Fudul Hamid.

O polemică, interesantă în felul ei, s'a încins între corespondenții locali a două ziare din Capitală: *Viitorul* și *Dimineața*.

Motivul ar fi următorul:

Un tînăr, S. Abdul Hamid, a ținut o conferință în localul școlii comunității musulmane din localitate; o dare de seamă despre această conferință, împreună cu portretul autorului, au apărut în *„Viitorul”* — prețul... clișeului, nu importă.

Corespondentul „Dimineții” — din motive foarte... sunătoare — a căutat și a găsit nod în papură conferențiarului.

În apărarea acestuia sare un al treilea, cunoscutul „Pică-rar”, care — iar se știe — nu prea se obosește numai așa, *pour l'amour de l'art!*

Concluzia: Pentru vanitatea unui Abdul Hamid, care nu este nici măcar rudă cu Sultanul, deși îi poartă numele, dar care s'ar putea, așa în glumă, numi „Fudul Hamid”, s'au încrucișat atîtea penițe și a curs atîta cerneală!

La urma urmelor, tot vorba ceea: *Tareu plătește!*

Tot el Primar!?

Dintr'o discuție între corespondentul din localitate al *Actiunii* și un moș oarecare, à propos de d. Ion Bănescu, extragem:

„Pentru noi, tot el este primarul!” — pretinde cel dintîi că ar fi spus moșul.

O fi! — zicem și noi, dar pentru ca afirmațiunea să capete o confirmare, ar fi necesar ca să se întrebé însuși d. Bănescu, care, după ce-și va consulta... buzunarele, nu e mirare să răspundă negativ.

D. Take Ionescu și numele străzilor.

Fostul ministru de finanțe, cu ocazia dezbaterilor în jurul noiei legi administrative, la un moment dat a exclamat:

— „Ați mers așa de departe cu schimbările de nume, în cit eă aproape nu mai știu pe ce stradă „locuiesc!”

Dacă n'am cunoaște strînsese legături de... prietenie dintre d. Take Ionescu și fostul nostru primar, am crede că aluziunea îl privește direct pe acesta.

În adevăr, toată lumea de aci știe că, d. Ion Bănescu, în timpul primariatului d-sale, a înlocuit aproape toate numele străzilor din Constanța cu numele „corifeilor” conservatori, fără ca aceștia să fi trecut încă pragul nemuririi.

Singur d. Bădărău — pentru motive pe cari nu ținem să le cunoaștem — a rămas pe din afară.

Zissu... istoric.

Încă una din poznele, de data aceasta, istorice, ale simpatiei noastre.

Sub propria-i semnătură, candidul d. dr. Zissu, vorbind de chestiunea apei, în ultimul număr al *Viitorului Dobrogei*, începe cu următoarea frază lapidară:

„Sunt două zeci și șeșase de veacuri de cînd eroul „Tomos” fondă vechiul Tomis!”.

Eroul „Tomos”? N'o fi cunoscutul „erou” turc „Domuz”!!

Toată lumea, care a pus mîna pe un manual de Istorie, știe că numele de „Tomis” vine dela verbul „*tomai*” — a tăia — și-și are legenda bine cunoscută.

De altfel, la vîrsta d-sale, d. dr. Zissu e firesc ca să fie slab în... istorie!

Vezi, Domenialii cum se duc!

— După Euzenac —

Aranjată pe metoda
„Vezi rânduială se duc”.*Vezi, Domenialii cum se duc
Lăsind în urmă lor boeluc...
Pirjol și foc doar, după ei...
Hoși și mișei!
Hoși și mișei!**Attila și cu Hunii lui,
Vestifi, în Carlea timpului,
Ca prădători și ca nebuni.
Au fost mai buni
Au fost mai buni.**Copii și văduve, în cor,
Reclamă toți pământul lor
Răpit de-acești hoși de saton,
Fără rezon,
Fără rezon.**Deposedafii din Alucap,
Cu Moșul Bucur Lupea 'n cap,
Trenul cu răcnele 'l primesc
Și-î luidușe
Și-î luidușe.**Puteși fiu ori cît, ori cum...
Domenialii își văd de drum
La buzunar toți căpluși,
Chivernisiși
Chivernisiși.**Uite la ei cum se mai duc,
Lăsind în urmă lor boeluc
Pirjol și foc e după ei...
Hoși și mișei,
Hoși și mișei!*

Sargiu

ȘTIRI SANITARE

— Consiliul de igienă în ședința ținută la 1 Martie c. r., a luat următoarele decizii:

1. A numit o comisiune compusă din d-nii medic primar al județului și inginer șef al orașului, de a cerceta starea în care se găsește imobilul din str. Mircea No. 4 (cafenea lui Hristu Nicolae zis și Balea Tanase).

2. A delegat pe aceiași d-nii, de a cerceta construcțiile, latrinele și locul destinat pentru aruncat peștele stricat din bileul Medgidia.

3. A admis dărimarea a 7 case vechi din orașul Cernavodă.

4. A hotărât, punerea în vedere a d-nului medic primar al comunei Constanța, de a nu mai tolera aruncarea fecalelor pe cîmpingă satul Anadolchioi, ci să le pună în gropile anume destinate, ale comunei.

5. A decis să se încunoștiințeze d-nii medicilor din localitate de a anunța autoritățile ori de câte ori au în căutare boale contagioase, aceasta pentru a se putea face izolarea și dezinfectarea.

6. A hotărât urgentă evacuare și dărimare a următoarelor magazii din orașul Constanța: Clădirea din str. Ovidiu n-ru 14-16, proprietatea d-lui C. Solacolu din Murfatlar.

Idem str. Ovidiu 7, propr. d. I. Tow Jerusalem din Constanța.

Idem str. Elenă 17, propr. d. F. Lescovar din Constanța.

Idem str. Elenă 21-23 propr. Ene Dunca, reprezentat prin d-l V. Asimacopol din Constanța.

Idem str. Mahomedană 22, proprietară d-na Victoria Mendel, reprezentată prin Al. Cosma din Constanța.

Idem str. Mahomedană 26, idem idem.

Idem str. Epictet colț cu M. Aurel 11, proprietatea d. Sahag Tomasiu din Constanța.

Clădirea din str. Marcu Aureliu colț cu str. Tomis 19, 21 și 23, propr. d. C. Protopopescu din Constanța.

Idem str. Mircea colț cu Tomis 21, propr. d.

Abram Albahari, reprezentat prin Moise Rozalia din Constanța.

Idem str. Tomis colț cu Mircea, propr. d. U. S. Negropontes, reprezentat prin V. Asimacopol din Constanța.

Idem Neptun 3, propr. d. D. Macri, măcelar din Constanța.

Idem Neptun 5-7, propr. d. Al. Cosma din Constanța.

Idem str. Romană, 33 și 35, propr. d-lui V. Mormoceanu din Constanța.

Idem str. Romană 34 și Maior Șonțu 9, propr. Frați Mendel, repr. prin d. A. Cosma din Constanța.

Idem str. Romană 36, Roșiori 15 și Maior Șonțu 11 și 13 proprietatea d-lor Frați B. Mendel, reprezentați prin d-nul Al. Cozma din Constanța.

Idem str. Roșiorilor propr. d. Hristu Stoianof din Constanța.

Idem str. Călărăși 18-20 proprietatea d-lui Dr. Calcef din Constanța.

Idem str. Kogălniceanu 5, propr. G. Rusu din Constanța.

Idem str. Vinători 13, propr. G. Manisalian din Constanța și

Str. Școalei 24, proprietar Spiro Macri din Constanța.

— A numit o comisiune compusă din d-nii medic primar al orașului și județului, inginer șef al orașului și d-l farmacist I. Schinabeck, pentru a revizui farmaciile din localitate.

— În ziua de 7 și 8 Martie, medicul primar al județului a inspectat farmacia din orașul Ostrov: la 13 și 14 Martie a vizitat spitalul Parachioi, interesându-se de numărul bolnavilor, de lingerie lor și de reparațiunile spitalului; iar la 15 Martie a vizitat comuna Ostrov și Bugeac.

— Primindu-se la Parchet un denunț contra fetei Vasilică M. Bănică din Ostrov, acuzată de avort și infanticid, s'a orînduit examinare medicală, constatîndu-se că în adevăr numita fată a dus sarcina pînă aproape de termen (între 6 și 8 luni) dar că prin diferite mijloace (loziuni pe abdomen) a născut prematur, dispărînd copilul. Fata a fost cercetată și se fac cercetări în cîteva direcțiuni pentru a se putea descoperi pe acel care a provocat facerea.

— În urma unui raport al d-lui inspector sanitar Glineanu. Direcțiunea sanitară a cerut Tribunalului de Constanța de a ridica d-lui farmacist A. G. Negoescu dreptul de a dirija farmacia din Ostrov, pe motivul că d-sa abuzează de băuturi alcoolice. Tribunalul va hotărî în ziua de 2 Aprilie a. c.

— S'a numit ca agent sanitar la cercul Hairanchioi d-l Lungu Nicolae.

Au fost puși în disponibilitate: agentul sanitar Ion Lipan din Caramurat, din cauza beției și Irinie Costache dela cercul Pazarlia din cauză de boală.

S'a primit demisia d-lui Aurel Iucatz din postul de agent sanitar al cercului Urumbel și a d-lui I. Dumitrescu dela cercul Cazil-Murat.

Moșa Paraschiva P. Grigoriu, a fost transferată dela cercul Beilie la cercul Enigea.

ȘTIRI ȘCOLARE

— D. Paul Pașa, revizorul școlar al județului, a făcut în cursul lunii Martie inspecțiuni la următoarele școli: Oltina, Beilie, Caranlie, Dobromir Vale, Dobromir Vale fröb., Techechioi, Nastradin, Cherim Cuius, Peștera, Cochirleni, Rasova, Cernavodă băești, școala fröb. No. 1 și 2 Constanța, Satu Nou, Celibichioi, Facria, Facria fröb., Ivrinez mare, Ivrinez mic, Anadolchioi fröb., Abdulah, Enge Mahale, Osmancea, Chioseler, Caciamac, Biul Biul, Topraisar, Musurat, școala fete n-ru 1 și școala băești n-ru 1.

— Pentru 1 Septembrie 1908 s'a cerut înființarea a 10 școli rurale de fete în următoarele localități: Caramurat, Anadolchioi, Ghizdărești, Canlia, Gîrluța, Lipnița, Dăeni, Rasova, Oltina.

— Pentru examenul de ajutor învățător s'a înscris următorii învățători suplimentari: D. Băleanu, Gh. Dropol, I. Arou, T. Marinescu, Adriana Popescu, C. Petrescu, Ioan R. Gheorghie, D. Avram, M. Constantin, Marin Miroică, Andrei Prudescu, Omer I. Omer.

— Învățătorul Trifon Oprea a fost transferat după cerere la școala din comuna Cîrceci pe ziua de 1 Aprilie 1908.

— Cu ocazia conferințelor generale, un om de drept va explica învățătorilor din județ dispozițiunile din noile legi agrare votate de Parlament.

— Pînă în prezent la examenul de înaintare pe loc, la cele 3 probe au reușit următorii candidați: P. Papadopol, M. Mitache, B. Economu, D. Bujilă și C. Popescu.

— Ministerul a luat dispozițiunea ca d-na Smaranda Popescu, pe ziua de 1 Aprilie să-și reia catedra de învățătoare în postul al 2-lea dela Almalău.

— Salariile învățătorilor nu s'a ordonat pe luna Martie pînă în prezent, probabil din cauza încheierii anului financiar.

— Învățătorii din județele Ilfov, Neamț și Tulcea și-au anunțat vizita lor în timpul conferințelor la Constanța și de aci, parte din ei vor merge la Constantinopol.

INSTANTANEE

Manda?

Cine nu cunoaște, mă rog, pe Manda?

Cine n'a fost acostat de dînsa, ca să-l cumpere cite ceva? Căci, precum știți, Manda vinde de toate. Chiar cînd n'are dînsa personal, își procură dela vr'o vecină, sau cunoscută a ei, care i se pune de bună voie la dispoziție.

Și n'are numai clienți, ci și clientele. Căci marfa Mandei e tot atît de necesară bărbatilor ca și femeilor.

Articolul principal al Mandei sunt însă: florile. Cu dînsa își face ea cele mai rentabile afaceri. Te picnește la țanc, cînd ești în compania vreunei dulcinee, pe care, de mai înainte știe Manda, că n'o poți refuza. Și numai te pomenești:

— Săr' mina, cuconașule... — și întinde coșul spre „favorita” inimii tale, care nu e mai puțin și a inimii ei, făcînd cu ochiul în acelaș timp la amîndoi.

De multe ori te pomenești că la plată îți prezintă și cite un cont:

— Domnișoara, cuconașule, mai are de dat de alaltă seară un franc!

Ca să scape de injurătură, a doua zi, își propune și duce la bun sfîrșit cele mai delicate comisioane.

Deși de „rasă pură”, Manda e o internaționalistă ferventă.

Adusă de primele curente de „incursiune” în Dobrogea, dînsa e singura „colonistă” română care s'a stabilit definitiv aci, s'a identificat cu toate nevoile localnicilor și nu reclamă drepturi politice.

Semne particulare: Poartă pantalonii bărbătești.

CE-SAR

INFORMAȚIUNI

Din inițiativa d-lui Învățător Vasile Lepădatu și cu concursul S. Sale Pr. Gh. Nedelcovici, și P. Niculescu, primar al comunei, s'a înființat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., la Asarlic, sub numele „Frontiera”, o bancă populară, cu un capital subscris de lei 7.450, din care lei 1525 vărsați. Numărul membrilor 38 la fondare, a sporit pînă astăzi cu 9.

Date fiind greutățile de ordin local — peste care trecem cu tăcerea — cu care s'a avut a se lupta, inițiativa e de toată laudă și succesul merită mulțumiri publice.

Un comitet de meseriași, în frunte cu d. Adolf Gheorghiu a organizat astăzi iarnă un bal cu tombolă, al cărui beneficiu s'a ridicat la respectabila sumă de lei 1876, 05 bani.

Cu acești bani să îmbrăcat 87 copii și să a dal ajutor la 2 meseriași săraci.

Înlocuind toate actele comitetului publică noua o detaliată dare de seamă, dând numele tuturor subscribitorilor, donatorilor, precum și al persoanelor ajutate.

Au ființat să relevăm în special frumusețea începul cu darea de seamă făcută. Această confirmă odată mai mult laudabilele intențiuni de care a fost animat comitetul în chestiune.

Licitațiunile pentru arendarea circiumilor rurale se vor ține în ziua de 10 Aprilie a. c. la Sub-prefecturile respective.

Asupra condițiilor privitoare la aceste licitațiuni s'au trimis instrucțiuni complete tuturor primăriilor, unde se pot adresa foși cei interesați.

Tinărul Louis Bernard, un atlet din Paris, care a alins recordul mersului, parcurgând 150 Km. în 22 ore, a trecut săptămîna din urmă prin orașul nostru. Dinsul a plecat din Spania la 1 Noiembrie 1907 și a trecut succesiv prin Belgia, Luxemburg, Alsacia, Elveția, Italia de Nord, Veneția, Istria, Crivița, Serbia și Bulgaria.

Pentru ziua de Joi, 27 c. e convocată comisiunea regională a județului.

Atențiune! Opriți-vă numai un moment în fața magazinului de bijouterie și ceasornicărie P. ȘAPIRA de pe strada Carol.

Pentru proprietari

Se atrage atenția Domnilor proprietari, constructori și publicului asupra referatului, analizei și raportului făcut de domnul Inginer șef Simu, către d-l primar al comunei, cu privire la nisipul ce se întrebunțează la diferite construcțiuni din acest oraș.

Constanța 1 August 1899.

Copie după raportul d-lui Inginer șef al serviciului tehnic sub No. 1050/98.

Am onoare a aduce la cunoștință cele ce urmează:

În diferite rînduri cu ocazia inspecțiilor făcute pe la clădirile particulare în construcție, am putut constata că în cea mai mare parte nisipul ce se întrebunțează la aceste construcțiuni e de o calitate foarte proastă și provine fie din cariera comunei sau de sub malul mării din dosul Tăbăcării; cel dintîiu e un nisip negru conținînd materii pămîntoase și care fac ca acest nisip să fie impropriu unei bune construcțiuni, căci mortarul făcut cu un asemenea nisip prezintă prea puțină rezistență și deosebit de aceasta are puțină aderență cu piatra sau cărămida ce intră în zidăria și ca consecință imediată a acestor inconveniente e periclitarea rezistenței clădirilor. Celalt nisip provenind de sub malul mării e sărat și din această cauză trebuie oprit cu cea mai mare rigoare dela construcțiunile destinate a servi de locuințe căci un asemenea nisip conține săruri delicuescente, adică care atrag umezeala din aer și care fac astfel ca clădirile să aibă vecinic igrasie, ce e în contra regulilor celor mai elementare de igienă.

În majoritatea cazurilor dacă se întrebunțează asemenea nisipuri de calitate inferioară și vătămătoare chiar, aceasta se face în contra șirei proprietarilor și se datorește numai relei credințe a antreprenorilor, care pot obține astfel de nisipuri cu un preț mai redus ca cel admis.

De altminteri și comisiunea care a elaborat noul regulament de construcțiuni, a avut grijă să prescrie ca materialele întrebunțate la construcție să fie de calitate bună și în special printr'un articol deosebit a atras atenția asupra calității nisipului.

În interesul de igienă e absolut nevoe,

d-le primar, să se oprească întrebunțarea nisipului negru și mai cu seamă a nisipului sărat la clădirile destinate ca locuinți și pentru aceasta se impune ca să nu se mai vîndă nisip din cariera comunei și marginea mării, punîndu-se un păzitor în dreptul Tăbăcării de a lua nisip de mare destinat pentru oraș.

Astfel, d-le primar, vom putea pune capăt speculațiunii nerușinate ce se face de unii antreprenori în detrimentul igienei clădirilor.

Supunîndu-vă această la cunoștința d-voastre, vă rog d-le primar, să binovoiți a primi asigurarea distinsei mele considerațiuni.

Șeful serv. tehnic. Inginer (ss) V. Simu.

Toate acestea au fost publicate în Monitorul Oficial al comunei Constanța la 1 August 1899.

Pentru ca d-nii proprietari să nu fie induși în eroare de căruțași sau de antreprenorii construcțiunilor lor, și dacă vroeie să aibă nisip adevărat, bun și nesărat, să pretindă ca acest nisip să fie adus cu bilete în regulă, adică să se specifice cariera Anadolchiol, ziua și ora și cu iscălitura Marsegalia, arendaș al carierei, cu ștampila statului. Doritorii pot cumpăra bilete pentru acest nisip bun, în Strada Dacia No. 3, Constanța.

Prețurile acestui nisip sunt deja cunoscute; adică:

Doi lei și două-zeci și cinci bani m. c. luat, din ori-ce loc la carieră. Cărat de mine în vagonete și dus la marginea drumului bun, aceasta în avantajul căruțașilor, se plătește 50 bani adaos, la avajet, ceea ce face 2 și 75 din depozitul carierei.

Fie care poate alege locul de unde îi convine mai bine.

Aduce aceasta la cunoștința Onor. Publicului, pentru a pune capăt svonului că ași vînde nisip cu 6—7—8 lei m. c.

Toate acestea sunt numai nesocotitoa cămnii cu scopul de a profita și specula publicul. Nisipul scos de pe sub malul mării este nisip sărat și are consecințe foarte dăunătoare asupra clădirilor. Locuințele rămîn igrasioase, periclitînd ast-fel sănătatea publică — prima condițiune de viață.

20 Martie 1908.

A. MARSEGALIA
antreprenorul carierei de nisip
a Statului

CUTIA CU SCRISORI

Domnule Redactor,

Ca vechi cititor și abonat al ziarului D-v., îmi permit a vă supune cunoștinței cazul de mai jos, cînd am fost atacat și lovit de către o bandă, care de 2—3 ani exploatează pădurile din această provincie, rugîndu-vă a-l da publicității pentru ca pe de o parte să fiu satisfăcut, iar pe de alta să se pună capăt acestei stări îngrijitoare de lucruri, mulțumindu-vă mai dinainte.

Pe ziua de 15 crt. prezentîndu-mă la comuna Hairanchiol pentru a lua parte la licitarea mai multor păduri, ce se ținea în acea zi de către șeful ocolului silvic Cratero, delegat cu acea însărcinare, subsemnatul, în calitate de concurent, am licitat și luat pădurea Sevendic cu prețul de 5000 lei. Eșînd afară din primărie, de la licitație, fără vr'un motiv, sunt atacat pe neașteptate de 3 soldați grăniceri dela punctul Hairanchiol, în cap cu plutonierul Lupescu, la un semn al căruia, soldații se reped asupra-mi și mă lovesc cu pumnii, umplîndu-mă de sînge în fața primăriei, în mijlocul satului, unde se găseau mai mulți locuitori și erau față și 3 soldați bulgari de pe graniță. La toate strigătele mele de ajutor însă, nici chiar autoritatea comunală n'a luat vr'o măsură.

Am arătat cazul telegrafic d-lui Prefect al județului, d-lui Ministru de Război și d-lui Ministru de Interne.

Această înscenare mișelească a fost pusă la cale de fostul șef al ocolului Enișenlia, N. Jianu, azi revocat, în unire cu Peteș, primarul comunei Hairanchiol, cari au plătit cu bani pe plutonierul Lupescu spre a pune pe soldați să mă bată.

Pe motiv că fostul șef al ocolului silvic N. Jianu în unire cu Peteș, primarul din Hairanchiol, puneau licitațiuni de formă în publicitate, cu omenii lor dezbrizați în antreprenori, ținea licitații cu ușile închise, cu perdelele lăsate și fără ca alți amatori să aibă cunoștință de ziua fixată pentru licitație; pădurile se arenda cu prețuri de nimic cu 7, 10—18 lei hectarul, frustrîndu-se astfel statul cu sume enorme, după cum s'a întîmplat cu licitațiunea din 29 Octombrie 1907, care licitațiunea a fost contestată telegrafic de subsemnatul, iar numitul șef Jianu a fost revocat și licitația anulată și fixată din nou pentru ziua de 15 Martie a. c.

Numitul N. Jianu fost șef silvic al ocolului Enișenlia și Peteș, primarul comunei Hairanchiol, interesat în cauză, pentru a mă împiedeca dela licitație, au încercat această înscenare.

Se notează că pădurea Sevendic, a fost luată de subsemnatul pe ziua de 15 cor. la licitație, cu suma de 5000 lei. Tot această pădure, la fosta licitație dela 29 Octombrie 1907, ținută de fostul șef N. Jianu, a fost adjudecată numai pentru suma de 2750 lei antreprenorilor improvizati.

Dacă la o singură pădure se frustra statul cu suma de 2250 lei, apoi ce s'a întîmplat în întregul ocol Enișenlia dela Ostrov și pînă la Hairanchiol, unde s'au vîndut sute de păduri cu același procedeu ca la Hairanchiol?

Dacă s'ar trimite de către d. Ministru al Domeniilor un domn Inspector mai sever, mai nepărtinitor, s'ar găsi fraude de cel puțin o jumătate milion în întreg ocolul Enișenlia, aduse în sarcina fostului șef silvic N. Jianu.

OPREA BORCEA
proprietar, Baeramede.

N. R. — Se publică sub răspunderea semnatarului

Vite americane
din
Algeria
altoite
Casa Richard Frères
Bône, Philippeville, Algerie.
de cele mai bune varietăți, pentru obținerea vinului negru și alb.
A se adresa **S. & W. Hoffmann**
la Casa
Constanța — Strada Elenă.

Intindeți mîna Norocului!

Colectora principală a Casei de încredere

P. ȘAPIRA

CONSTANȚA

Oferă Loturi de ale Loteriei pe Clasa a Regatului Român.

Întru cît mai sunt disponibile la clasa V-a cu prețurile oficiale de:

Un lez întreg	—	Lei 136.—
o jumătate	—	„ 68.—
un sfert	—	„ 34.—
o optime	—	„ 17.—

Se trimite și în provincie contra mandat postal

Tragerea: la 10 și 11 Aprilie.

Șadouri pentru Logodne și Nunți de la 2 — 4000 Lei bucata.

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107

Magazin de Ferărie

asortat cu broaște, lacăte, balamale, cuie de strică, ciment, var hidraulic, meovale, menghinele, etc.

Specialitate în articole de vopsele fine

Uleiuri englezești și lacuri din cele mai garantate.

Cofetăria Petre POSTALANCU La Fumica

144 — STRADA CAROL — 144

De Sărbătorile Pastelui un mare și bogat asortiment

de Ouă Frumoase de

chocolată, matase, candite, carton, talaj, porțolan, etc.

Ouăle de chocolată sunt lucrate în laboratorul meu, din cea mai fină chocolată, cu lustru natural, fără lac vătămător și miros greu.

Cozonaci, cug'ufi, cornuri cu nucă, cu mac și Pâsci cu brânză a 1.40 — 2.40 kilo.

Laboratorul special al Cofetăriei, execută, tot felul de comenzi ca: Bonbonerie, patiserie, torturi, charlotte, geleuri, înghețate, dulceturi, și orice articol de cofetărie.

Băuturi spirtoase: țuică de Museel, cognacuri, romuri, liqueururi, vinuri, champagne, etc.

Chocolaterie în pachete și blocuri. Cacao în praf și blocuri. Unt de cacao, Fruits, Confits. Pentru cadourile Bonboniere elegante și estine.

Dulceturi de Cîmpulung
Cofetărie bine asortată. Calități bune și estine.

Telegrama din Schönkirchen: „Trimiteti-mi, va rog, 6 bucăți Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn“ Rambursăți prețul. Contesa Rautzau Bismark.—

„Stimate Domn, Vă rog să binevoiti a-mi trimite 6 bucăți din excelentul Săpun de „Lapte de Crin“ marca „Cal de lemn“ contra ramburs, cum mi-ați trimis totdeauna. Cu stimă: Contesa L. Dohalsky.—

Mai bine de cât cu documentele de mai sus, nu s'ar putea aduce un omagiu efectelor superioare și renumelui Săpunului de lapte de crin marca „cal de lemn“. Astfel, ne sosesc în fiecare zi acte de recunoștință care certifică în mod clar cum că **Săpunul cu lapte de Crin** marca „Cal de lemn“

este incomparabil de bun contra pistruielor, precum și pentru tratamentul tenului obrazului, și aceasta o justifică consumul de milioane de săpunuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri. Acelaș lucru e

și cu produsul **„Bay - Rhum“** pentru efectul incomparabil contra mătreței și a căderii părului precum și pentru întărirea părului și pentru a obține un păr abundent — Amindouă aceste produse sunt dela renumita și în toată lumea cunoscută și apreciată Fabrică

„Bergmann & C-ie“ din Tetschen, a/E.

care a fost fondată în anul 80 din secolul trecut și care pe baza produselor ei ireproșabile a căpătat un loc de frunte printre celelalte fabrici de parfumerie din Austro-Ungaria. În multe rânduri, această fabrică a căpătat recompensa cea mai mare. La expozițiile din Dresda, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen, Vinsig și Reichenberg, medalii de aur și argint. Acestea aduce omagii produselor ei superioare în articole de cosmetice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală :: A. I. Heldenbusch
Str. Carol — sub Hotel Regal
și la Frizeria Hristu Effimiade, Strada Carol.

și se află de vânzare la librăriile din Constanța. Proprietatea Imobiliară din Dobrogea — (Diferitele Improprietăți, vânzări, și deposedări de pământuri) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar. Prețul este de: 100.000.

A apărut

și se află de vânzare la librăriile din Constanța. Proprietatea Imobiliară din Dobrogea — (Diferitele Improprietăți, vânzări, și deposedări de pământuri) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar. Prețul este de: 100.000.

A sosit

Untură de pește proaspătă veritabilă de morun, calitate garantată, importată directă din Norvegia, la **Drogueria Medicinală Al. I. Heldenbusch**, strada Carol (sub Hotelul Regal)

De vânzare

una casă solid construită avînd 4 camere spațioase, bucătărie și pivniță, curte spațioasă și grădină cu diferiți pomi fructiferi, situate în Anadolchioi, mahalaua Koiciu, distanță 5 minute de oraș. A se adresa d-lui C. Iametzianu proprietarul lor.

DOCTORUL FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS
Specialitate pentru boale de Gît, Nas, Urechii și cîtî Urinare.
Consultațiuni de la 2—5 p. m.
No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

PROHOADE.

Cine trimite 50 bani la **Librăria D. Nicolaescu, Constanța**, primește franco un Prohod.

D-l Dr. Virgiliu Apostolescu

fost intern al Spitalului Civile
s'a instalat de la Sf. Dumitru în Str. Carol No. 37 și dă consultații în toate zilele de la orele 3—5 p. m., pentru boale și operațiuni la femei și copii.

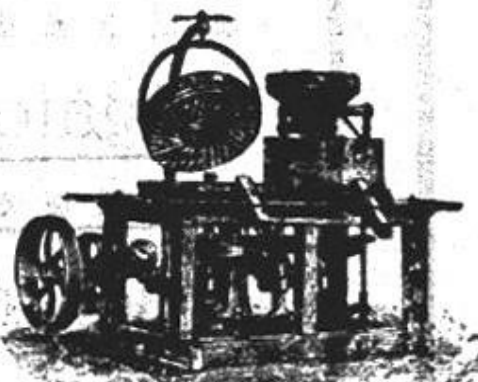
Georgel Perlea

Brăila Constanța

Reprezentant general pentru județul Constanța al Casei de Mașine Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în Comandită Furnizorii Curții Regale
Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinei Publice e asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui **ST. CIȘMEGIU**.

La Murfatlar.

Un loc de 2000 m.p. situat în strada Veteranilor, cu fațada și spre Gara nouă. Cel mai bun loc pentru construit magazin de cereale pe el, fiind lângă gară. Locul nu are nici o sarcină; e proprietatea d-lui I. Borănescu și E. DE VINZARE. Doritorii a se adresa d-lui Petre Butta, la Parfumeria „Minerva“, Constanța, Strada Carol.

NOU **STICLE ISOMETROP** **Conservarea Ochilor**

Patentate în Europa și America Patentate în Europa și America

Se va cere această IS. marcă pe fie-care sticlă. **CEA MAI CLARĂ VEDERE FĂRĂ A OSTENI OCHII** Evitarea Fluorescenței dăunătoare ochilor

Experiințe făcute cu Razele Roentgen
Sticle premiate de Academii oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea
P. SCHAPIRA, Bijoutier
Furnisorul Regale.—Constanța

Farmacia „VICTORIA“
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)
Fost chimist expert al Vămei Brăila
Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru prepararea pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsei mele clientele:

Pasta dentifrică „Aphrodita“ ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curăță dinții fără a-i zgîria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsînd după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita“, care prin calitățile

ei neintrecutăci ste, a fost preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita“ pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dîndu-le o culoare roz vie naturală și un luci strălucitor, parfumînd și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătaurilor. Vindecare sigură în câteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu“. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în câteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat postal, alături a preparatelor de mai sus cit și a oricor altor medicamente, trimițîndu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu.

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-a-vis de Poșta

CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robinetarie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.

Prețuri reduse.

D-na DOCTOR ÎN MEDICINĂ

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinicile din Berlin. S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26.
CONSULTAȚII 9—12 a. m. și 4—6 p. m.

De Vânzare la Anadolchioi un loc în întindere de 2236 m. p. cu 2 fațade, avînd pe dînsul ecarteruri, beciū boltit, fîntînă în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nei Căpitan Botez, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU

STR. 11 Iunie

Sub administrația însuși a proprietarului
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită.

TIPOGRAFIA

Dimitrie Nicolaescu

■ Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian. ■

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acurateță, esactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de **LIBRARIE** și **PAPETARIE**

Depozit de registre și imprimare pentru autorități.